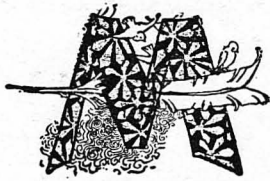

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ PAUL HERVIEU

ΓΑΜΟΣ ΕΚ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΟΣ

ΟΛΙΣ ό κόμης, πούταν καθισμένοι στο πολυτελέστατο γραφείο του μεγάρου του, άφησε τό βιβλίον που διάβαζε και κούτταξε τό ρολόι του, ή ώρα ήταν τρεις μετά τό μεσάνυχτα. Σηκώθηκε τότε και διευθύθηκε προς τό παράθυρο. Τό άνοιξε και στάθηκε εκεί, θαυμάζοντας την ώραία νύχτα που άπλωνόταν πάνω άπ' την κοιμημένη πολιτεία.

— Ένας έλαφρός κούτος στο δωμάτιο, τόν έκανε ξεαφνα να γυρισή πίσω. Ένας νέος ώς τριάντα χρονών, είχε μπεί μέσα. Φορούσε κοστούσια χρυσού, είχε μια γαρδένια στην κοιμιδοόχη του και κρατούσε τά γάντια του τσαλακωμένα στο χέρι.
— Έσο έλσαι, Ροζέ; ρώτησε ό κόμης.
— Ναι, πατέρα. Είδα φως στο γραφείο σας και ήρθα να ιδώ. Δέν έκοιμήθηκα άκόμα;
— Όχι. Δέν μπόρεσα να κοιμηθώ... Άπό που έρχεσαι;...
— Άπ' τούς Χάουστ.
— Ά, ξερω... Είχαν έσπερίθια άπόψε. Πώς τά πέρασε; Διασκεδάσε;
— Όχι και τόσο, άποκρίθηκε ό νέος χαμογελώντας με κάτοκα συστολή.
— Γιατί; Τι συνέβη; Μήπως έπαιξε πάλι;
— Δυστυχώς ναι. Κα έχασα δέκα χιλιάδες φράγκα...
Ο κόμης εχλώμασε:
— Τρελλάθηκες, παιδί μου; τού φώνωζε. Μά θέλεις, άλήθεια, να πεθάνης στην φάβα; Άκουσέ με, παιδί μου. Άκουσέ με για τελευταία φορά. Η κατάσταση μας δέν εινε καθόλου ευχάριστη. Όλη μας ή περιουσία βρίζεται πικά ύποθηκωμένη. Βλέπεις πώς εξεκάμαμε όλα τ' άλογά μας, διώξαμε τούς ύπηρέτες μας, περιορίσαμε τά έξοδά μας και σ' εξεκοιμήθηκες άκόμα να παίζης; Για τόν Θεό! Έλα στα λογικά σου επί τέλους και άσε αυτές τις τρέλλες...
— Μη συγγίξετε, πατέρα, άποκρίθηκε ό νέος χαμογελώντας με άπάθεια. Όλ' αυτά τά ξερω και δέν τ' άκούω τώρα για πρώτη φορά... Άκούστε με όμως. Τις δέκα χιλιάδες που έχασα άπόψε θα τις ξαναπαρώσω στο έκατονταπλάσιο και ίσως άποχτήσουμε ξανά όλη μας την περιουσία...
— Θαρωδ' πώς λές άνοηστες;...
— Καθόλου. Άπλοδυστατα, γίνωμα γαμπρός τών Χάουστ!
— Μπιά! Άγαπούσεσ τή μικρή Χάουστ και δέν μου τώλεγε;
— Όχι. Δέν την άγαπώ. Την παίρνω για λόγους συμφέροντος. Έχει ένα εκατομμύριο προύκια...
— Ποτέ! Ποτέ! Ποτέ δέν θα έπιτρέψω να κάνης ένα τέτοιο πράγμα! φώναζε ό κόμης.
— Ο νέος κούτταξε μ' έκπληξη τόν πατέρα του:
— Καί γιατί;
— Γιατί... γιατί σ' άγαπώ... Νά γιατί... Καί γάμος εκ συμφέροντος, εινε άληθινή κόλαση...
— Ανάμεσα τους τότε άπλώθηκε μια βαρεία άπόλυτη σιωπή. Κούτταξαν ό ένας τόν άλλον άμυλητοι...
— Καί όμως έσπει... φημίσε δεσά ό Ροζέ.
— Ναι, τόν δέκωπε ό κόμης, κ' έγώ ήμουν φτωχός ήταν πύρα τή μητέρα σου που είχε μεγάλη προύκια. Άλλά πώς σου έλτε πώς έγώ στάθηκα ευτυχισμένος στο γάμο μου;...
— Ω, πατέρα!...
— Ναι, ναι... Η μητέρα σου ήταν άγια γυναίκα. Άλλά έγώ δέν ήμουν άγιος και τή... σκότωσα!...
— Ο Ροζέ, άκούγοντας τά λόγια αυτά τού πατέρα του, έβγαλε μια κραυγή.
— Την έσκότωσατε! εινε κατάπληκτος. Τι θέλετε να πητε;
— Ναι, την έσκότωσα ήθικά. Τόν θανάτ' της τόν νοιάζω σάν βάρως στη συνείδησή μου...
— Καί λέγοντας αυτά τά λόγια, ό κόμης έπιασε τόν νέο άπ' τ'ό χέρι, τόν έβαλε να καθήση δίπλα του και άρχισε την εξομολόγησι:
— Άκουσε, παιδί μου. Δέν μου άρέσει καθόλου να πάρης μια γυναίκα χωρίς να την άγαπήσης. Δέν ξέρεις έσο τί σημαίνει τό χάρημα στο γάμο. Σημαίνει άληθινή σελήβιά και παντοτεινό μαρτύριο...
την κόρη σου.
Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Τ' όρκίζομαι!
ΕΛΕΝΗ. — Ευχαριστώ... ευχαριστώ. Λουδοβίκε!... (Κλείνει τά μάτια της και ξεφυρνάει στην άγκαλιά της κόρης της. Ένα χαμόγελο έντυχίας λάμπει επί νεκρή της όνι).
ΛΙΝΑ. — Μητέρα!... Μητέρα μου!... Που μ' άρπινε;
Ο ΚΥΡΙΟΣ. — Σ' άρπινε; σ' έμένα, παιδί μου, στόν πατέρα σου. (Η Λίνα πέφτει στην άγκαλιά του και κλαίει σιωπηλά. Ο πατέρας της τή φιλεί στο μέτωπο μ' ένα φίλημα άγνό και πατρικό, μ' ένα φίλημα που μεταβάλλει τόν επιπόλαιο και άμαρτωλό άνδρα, σε στοργικό και εξαγνισμένο πατέρα).

Μέσα στο μισοσκότεινο δωμάτιο που φωτιζότανε θαμπά, τά λόγια του κόμητος έπαφνον κάποιο τόνο μυστηριώδη και τραγικό.
— Ά, παιδί μου... εξεκοιμήθηκε. Δέν ξέρεις τί θα πη νάσαι δεμένος ισόβια με μια γυναίκα, άπ' την όποια κούμωσα χωρίς να έχης τίποτε κοινό μαζί της, ή όποια έχει δικαιώματα κυρίαρχου άπάνω σου και ή όποια σου γίνεται γι' αυτό μισητή. Δέν ξέρεις τί θα πη να μη μισήσης να βγής έξω, να κάνης ένα βήμα, να επιχειρήσης μια πράξη όποιαδήποτε, χωρίς να τής ζητήσης την άδεια και να τής δώσης λόγο. Δέν ξέρεις τί θα πη να μην έχης πικά τό δικαίωμα ν' άγαπήσης, να όνειροπολήσης, να επιθυμήσης τίποτε... Δέν ξέρεις τί θα πη να πάης να κερδινάς τό λογικό σου και τή ζωή σου...
Ο κόμης σταμάτησε για λίγο και συνέχισε:
— Ά, αυτή ή εξομολόγησι που σου κάνω, παιδί μου, εινε φρικτή και για μένα που τή λέω και για σένα που την άκούεις... Θέλω όμως να στά πω όλα μέχρι τέλους, να μη σου κρατήσω τίποτε μυστικό, να σου άποκαλύψω όλο τό δρόμα της ζωής μου, για να σε προφυλάξω και να σε σώσω από την καταστροφή...
Στό σημείο αυτό ό κόμης έφευγε τ'ό χέρι στο μέτωπό του κ' άνωστέναζε.
— Αυτά που θα σου πω, εξεκοιμήθηκε, έχουν συμβεί σε μένα τόν ίδιον. Η μητέρα σου ήταν καλή, ήσυχη, έξυπνη, ώραία και μ' άγαπούσε. Έγώ όμως δέν την άγαπήσα και αυτό άρκαούσε να μου κάνει μισητό καθενί που προσερχόταν εκ μέρους της.
» Μία φορά — θάγα τότε την ήλικία σου — ένω ήμουν παντρεμένος, γνώρισα κ' άγάπησα τρελλά μια κοπέλλα. Ήταν ή πρώτη μου άγάπη και τής είχα δώσει όλη μου την καρδιά. Έ, λοιπόν, από κείνη την ήμερα ή σκαβισί μου με τή μητέρα σου κατόντησε για μένα άφορητή. Η ιδέα πως άν δέν ήμουν παντρεμένος μπορούσα να κάνω γυναίκα μου αυτή την κόρη που τόσο πολύ την άγαπούσα, μ' έκανε τρελλό από τόν πόνο. Δέν ήθελα πικά ούτε να βλέπω μπροστά μου τή μητέρα σου, την έμισούσα μ' όλη μου την ψυχή, την έθεωρούσα ως τόν διάβολό μου. Μία βραδειά, μια καταραμένη βραδειά, ένω ήμασταν κάτω στο σαλόνι κ' ή μητέρα σου καθότανε πλάι μου, μια σένη φοβερή πέρασε άπ' τό νού μου:
» — Άν έπέθανε ξαφνικά, εινά μέσα μου, θα κέρδιζα πάλι την έλευθερία μου...
» Τότε λοιπόν συνέβη κάτι τό αφάνταστο, τό ύπερφυσικό, τό μυστηριώδες. Για μια στιγμή ή μητέρα σου είχε σηκωθεί και ένω άκρίβως έσάλυγγόμουν αυτό που σου ειναι παραπάνω, τί φαντάζεσαι ότι έγινε;... Έμυτησε μια φωνή, με κούτταξε με μάτια γοητωμένα άπ' την τρομάρα, άπλωσε τά χέρια της μπροστά και σωριάστηκε νεκρή κάτω στο πάτωμα. Ο κρυφός μου πόθος την έσκότωσε!...
Ο κόμης εσάπωσε, βυθισμένος στην όμχλη τών περσμένων, και σε λίγο συνέχισε με ύφος καταβεβλημένο:
— Μπορεί να καταλάβης πικά τί ζωή πέρασα ύστερ' άπ' αυτό. Έμεινα χηρός κ' είχα τή συνείδησή μου πάντα βαρυσμένη από τό άκούσω εξαγνιστή μου. Άχ, παιδί μου! Άκουσε έμένα που ειναι μεγαλειότερός σου κ' έχω μια τόσο τραγική πείρα... Μην πάρεις ποτέ γυναίκα χωρίς να την άγαπήσης. Όρκίζομαι, παιδί μου, πως θ' άκούσης τή συμβουλή μου...
Για λίγες στιγμές έμειναν άφωνοι κ' οι δύο, σάν να συλλογιόντανσαν βαρεία όσα είχαν ειπωθεί. Κατόπιν ό Ροζέ πήρε τό χέρι τού πατέρα του και σφιγγοντάς το με στοργή τού εινε:
— Ναι, πατέρα. Τό όρκίζομαι...
Ο κόμης φίλησε τόν γυό του, ένω ό νέος έπρόσθετε:
— Καί νάστε βέβαιος πως θα διορθώσω έγώ μόνος την κατάσταση μας, χωρίς τή βοήθεια καμμιάς γυναίκας...
— Πώς; Με τί;
— Με την εργασία μου! φώναζε ό νέος ύψώνοντας τό κεφάλι του δραματευτικά...
PAUL HERVIEU

— Γιατί; ρώτησε ό Ροζέ, κούτταζοντας μ' έκπληξη τόν πατέρα του.

ΡΟΛΟΦΥΛΛΑ

Η άρετή εινε ένας δογκόλαγος που ψυχραίνε καθενί που την πλησιάζει. (Φώσκολο).
Ο έρωτας εινε μια καταστροφική φωτιά που τόσο λιγότερο διαρκεί όσο γρηγορότερα άναψε. (Ριζάρ).
Ο έρωτας εινε άντρας και γυναίκα που συγχωνεύονται σ' έναν... άγγελο. (Ούγκώ).
Ο έρωτας άποτελείται από πράγματα άόρατα και άπερίγραπτα, σάν τό άρωμα και τό τραγούδι, που τά μυρίζουμε και τί άκούουμε, χωρίς να μερεθίμε να τά πούσουμε ή να τ' αναλύσουμε. (Άλ. Δουμάς).